

รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

เรื่อง ลำานวนไทยใจชื่นชม (๒)

ครูผู้สอน ครูธีระพล แก้วคำจันทร์

คำไทยใช้ให้ถูก

๑.

ชมภู

๒.

ชมพู่

คำไทยใช้ให้ถูก

ชมพู่

[ชม-พู่] หมายถึง

(น.) ชื่อต้นไม้ขนาดกลาง ผลกินได้
เช่น ชมพู่แก้มแหม่ม ชมพู่ น้ำดอกไม้
ชมพู่สาแหรก

ทบทวน

ความรู้เดิม

เติมคำที่หายไป

๑) คบคน _____ พาลพาไปหา _____
คบ _____ บัณฑิตพาไปหาผล

เติมคำที่หายไป

๒) _____ งามเพราะ _____

_____ งามเพราะ _____

เติมคำที่หายไป

๓) ชิงสุกก่อน_____

เติมคำที่หายไป

๕) ช้า ๆ ได้ _____ เล่นงาน

เติมคำที่หายไป

๕) เข้าเมือง _____
ต้องหลีกไปตาม

คำถามพัฒนาการคิด

จำนวนที่ครูนำเสนอ
มีลักษณะอย่างไร

ตักเตือนแบบอ่อน ๆ

เปรียบเทียบเหตุการณ์หรือเรื่องราว

ไม่เน้นสั่งสอน แต่แสดงความเห็น

ออกแนวประชดประชัน ตำหนิ

คำพังเพย

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกความหมายของจำนวนที่เป็นคำพังเพยได้
๒. คำนวณความหมายของจำนวนที่เป็นคำพังเพยได้
๓. เห็นคุณค่าของการใช้จำนวนไทยให้ตรง
ความหมายและนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

เพิ่มเติม

ความรู้ใหม่

สำนวนไทยแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท

สำนวนที่เป็นคำพังเพย

สำนวนที่เป็นสุภาษิต

สำนวนไทยที่เป็น “คำพังเพย”

มีลักษณะคล้ายสุภาษิตและเกือบเป็นสุภาษิต แต่ไม่ได้สอนใจหรือให้ความจริง ที่สามารถพิสูจน์ได้โดยตรง เป็นคำกล่าวที่มีลักษณะดี ชม ตักเตือน หรือแสดงความคิดเห็นอยู่ในตัว

ตัวอย่างสำนวนที่เป็นคำพังเพย

๑) “ไถ่ถามเพราะชน คนงามเพราะแต่ง”

- ☐ ก. แสดงความคิดเห็น
- ☐ ข. ตี หรือ ตำหนิ
- ☒ ค. ชื่นชม
- ☐ ง. ตักเตือน

ตัวอย่างสำนวนที่เป็นคำพังเพย

๒) “ดูช้างให้ดูหาง ดูนางให้ดูแม่”

- ☐ ก. แสดงความคิดเห็น
- ☐ ข. ตี หรือ ตำหนิ
- ☐ ค. ชื่นชม
- ☒ ง. ตักเตือน

ตัวอย่างสำนวนที่เป็นคำพังเพย

๓) “กินบนเรือนขึ้นบนหลังคา”

- ☐ ก. แสดงความคิดเห็น
- ☒ ข. ตี หรือ ตำหนิ
- ☐ ค. ชื่นชม
- ☐ ง. ตักเตือน

ตัวอย่างสำนวนที่เป็นคำพังเพย

๔) “ถีลอดตาข้าง ห่างลอดตาเส้น”

- ☐ ก. แสดงความคิดเห็น
- ☒ ข. ตี หรือ ตำหนิ
- ☐ ค. ชื่นชม
- ☐ ง. ตักเตือน

ตัวอย่างสำนวนที่เป็นคำพังเพย

๕) “รักดีห้ามจู้ รักชั่วห้ามเส้า”

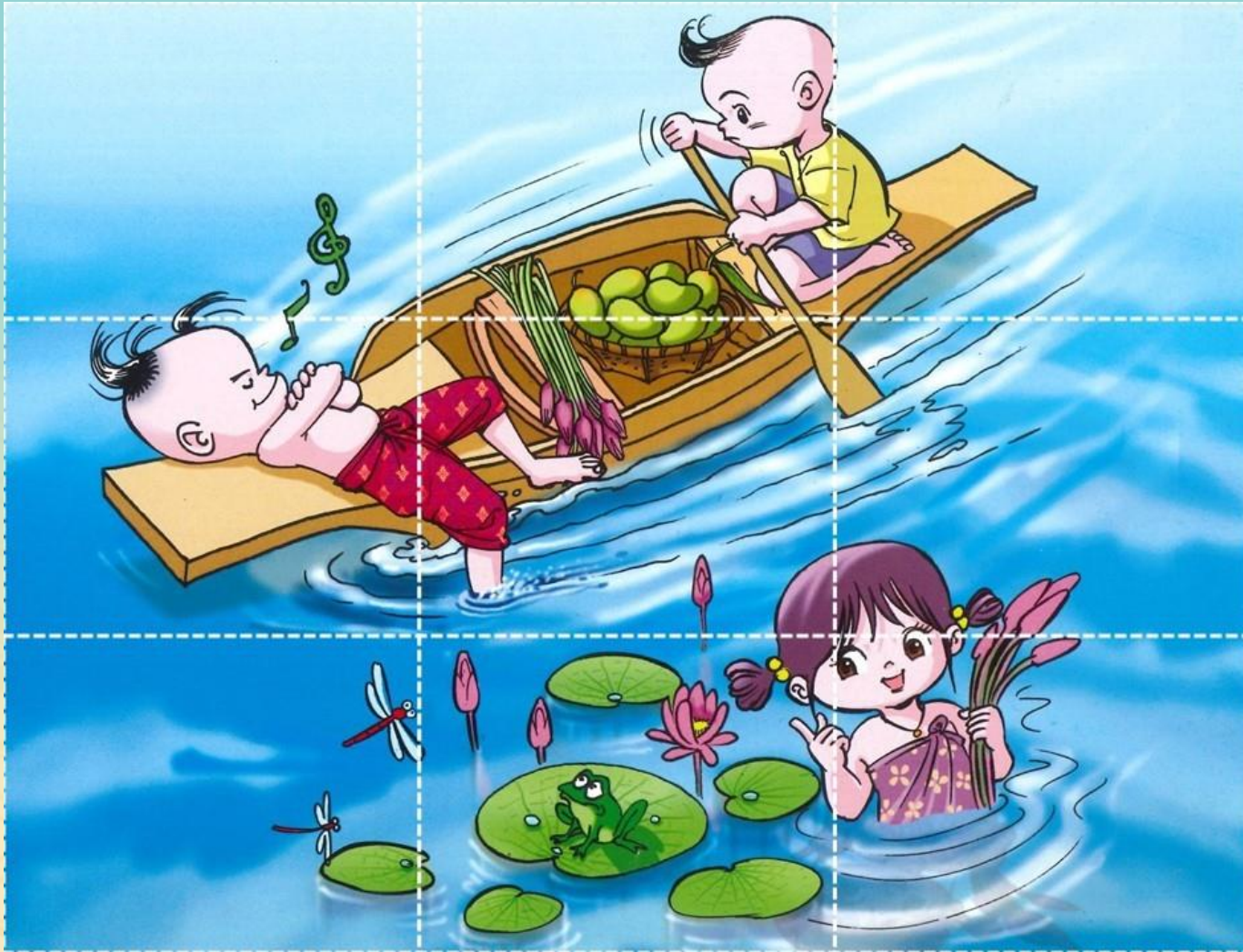
- ☒ ก. แสดงความคิดเห็น
- ☐ ข. ตี หรือ ตำหนิ
- ☐ ค. ชื่นชม
- ☐ ง. ตักเตือน

กิจกรรม

จิกซอว์ต่อคำพังเพย

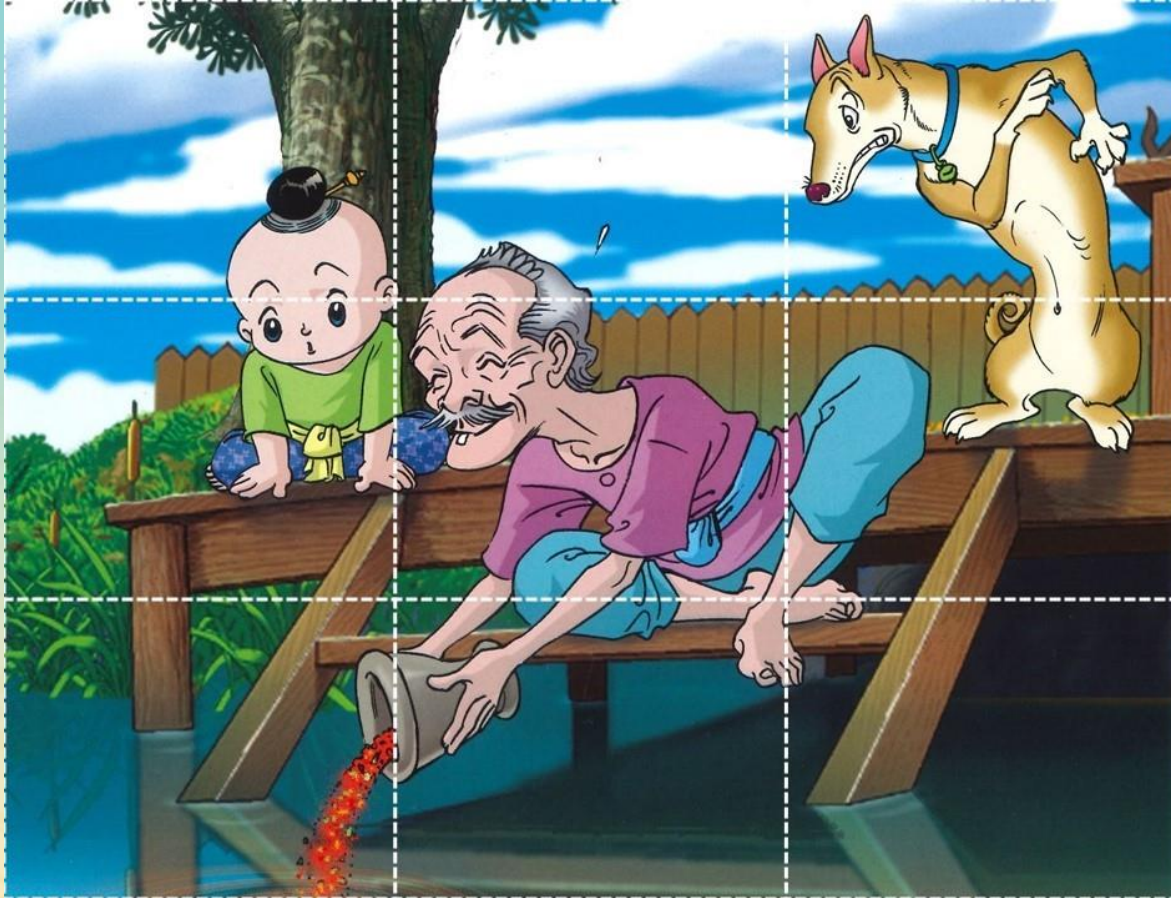
มือไม่พายเอาเท้าราน้ำ

ไม่ช่วยแล้วยังเกะกะขัดขวางการทำงานของผู้อื่น

กว่าถั่วจะสุกกากก็ไหม้

ลักษณะการทำงานที่ไม่รอบคอบ นึกถึงแต่ทางได้มากกว่าทางเสีย
เมื่อได้อีกอย่างก็เสียอีกอย่างเพราะแก้ปัญหาไม่ทันที่

ตำนานพริกละลายแม่น้ำ

ใช้จ่ายสุรุ่ยสุร่ายไม่เกิดประโยชน์อะไร,
ลงทุนไปมากแต่ได้ผลประโยชน์ไม่คุ้มทุน

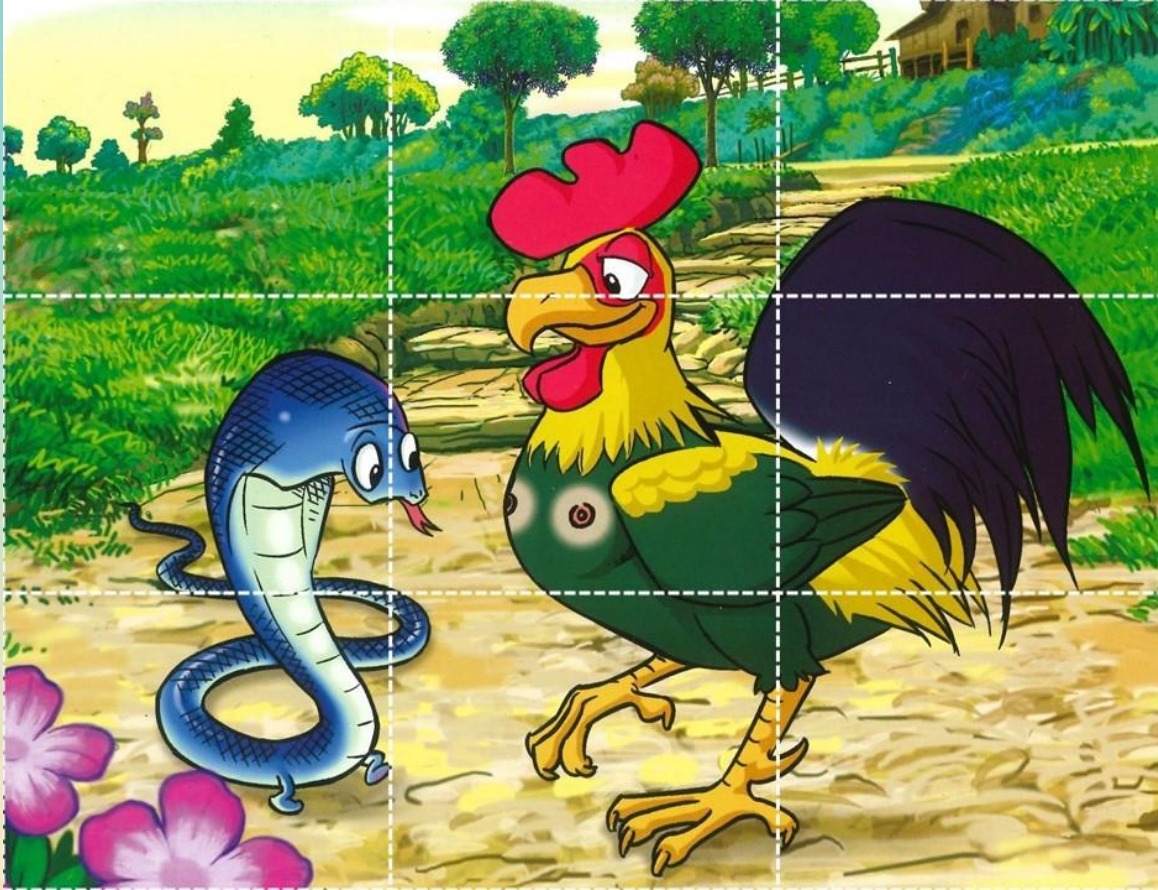
ไก่องามเพราะขน
คนงามเพราะแต่ง

คนจะดูดีได้นั้น จะต้องรู้จักแต่งหน้าแต่งตัวให้สวยงาม

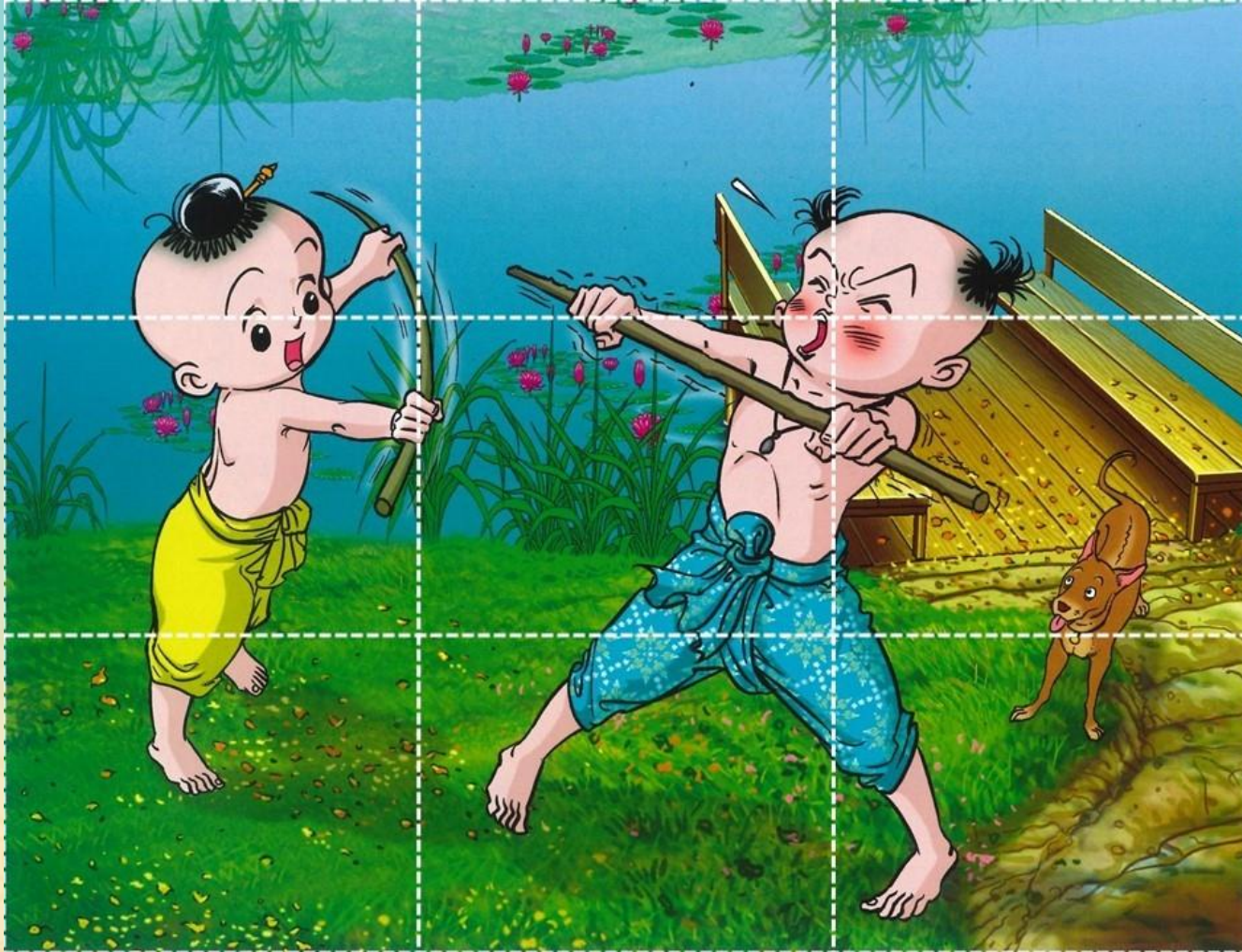
น้ำท่วมทุ่ง
ผักบุ้งโหรงเหรง

พุดมาก แต่สิ่งที่พุดมีเนื้อหาสาระน้อย

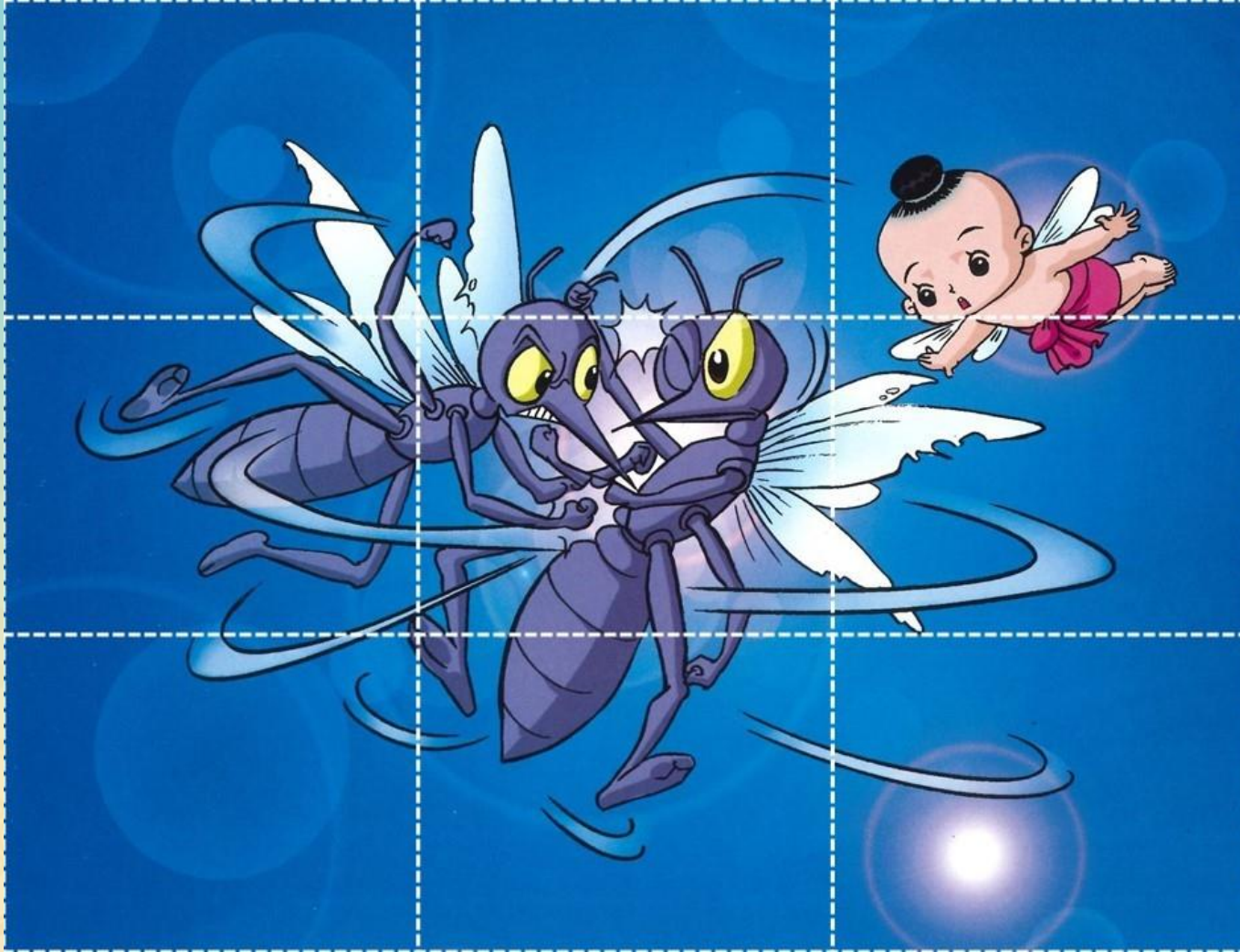
ไก่เห็นตีนงู
งูเห็นนมไก่

คนสองคน ต่างรู้ลึกต้นหนาบางนี้สยใจคอ
หรือความลับของอีกฝ่ายหนึ่งเป็นอย่างดี

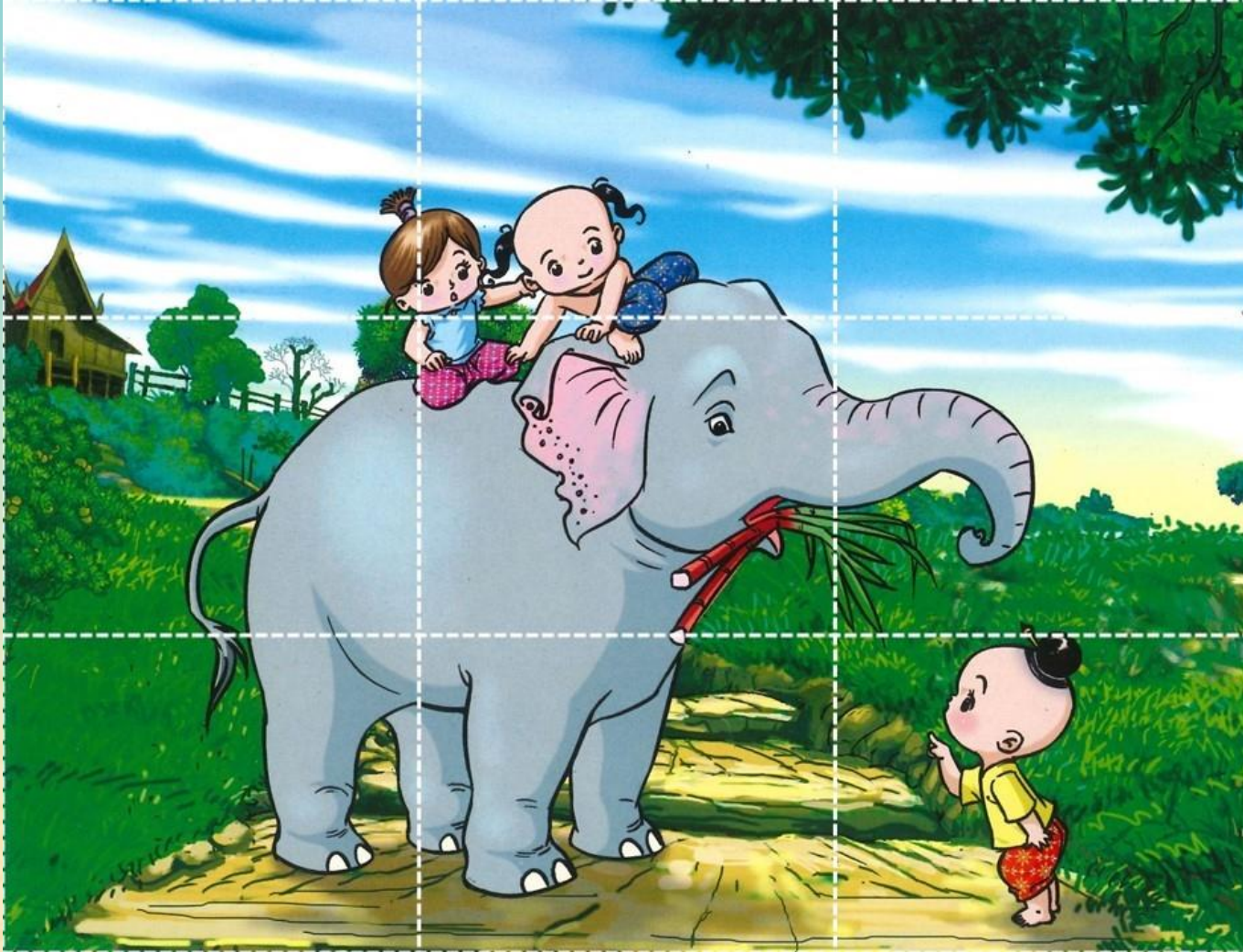
ไม้อ่อนตัดง่าย
ไม้แก่ตัดยาก

สอนเด็กง่ายกว่าสอนผู้ใหญ่, ตัดนิสัยเด็กได้ง่ายกว่าตัดนิสัยผู้ใหญ่

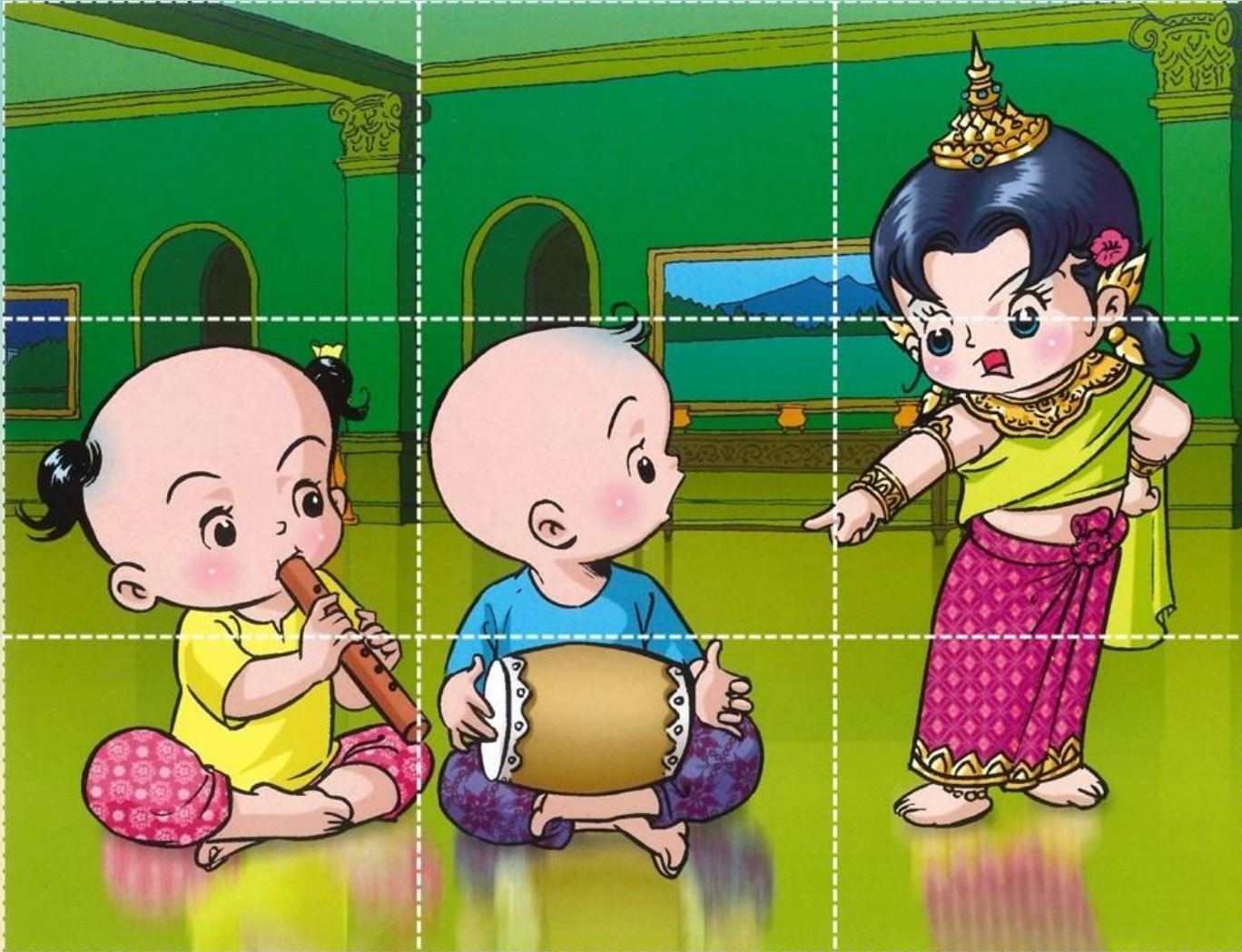
ยุ่งเหมือนยุ่งตีกัน

ยุ่งเหยิง, สับสนปนเปกัน

อ้อยเข้าปากช้าง

สิ่งหรือประโยชน์ที่ตกอยู่ในมือแล้วไม่ยอมคืน

รำไม่ดีโทษปี่โทษกลอง

ทำไม่ดีหรือทำผิดแล้วไม่ยอมรับผิด กลับโทษผู้อื่น

ขอองฬากจากครุ ให้หนุคนแก่ง

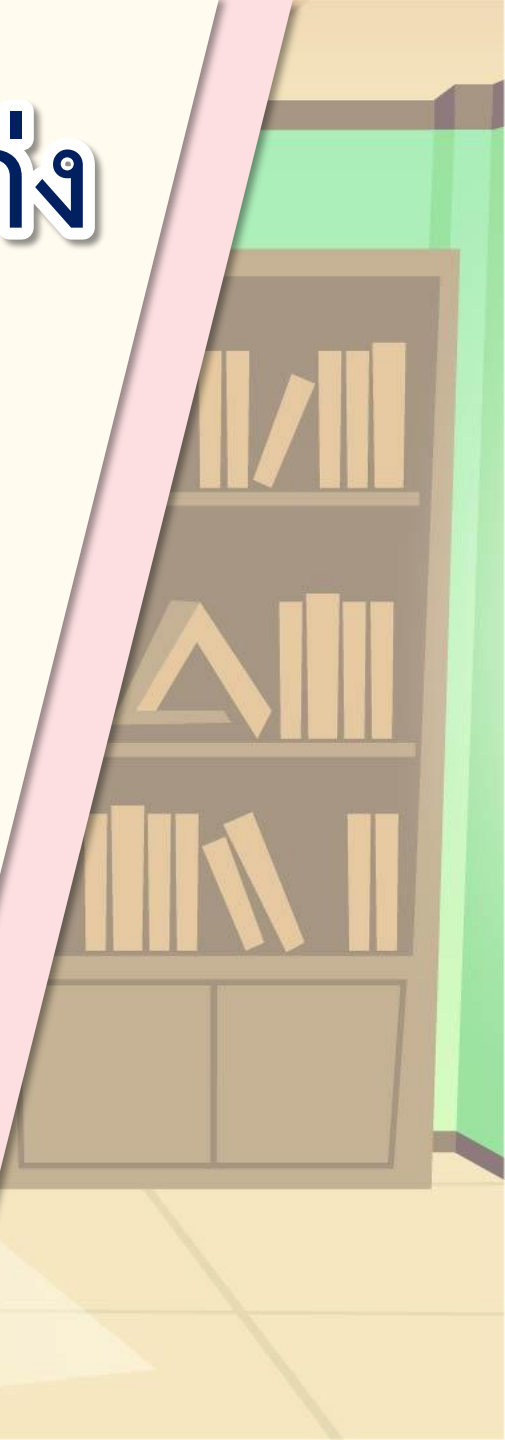
ของฝากจากครูให้หนูคนเก่ง

บทบาทนักเรียนปลายทาง

๑. นักเรียนฟังคำชี้แจงการทำใบงานที่ ๗
เรื่อง คำพังเพย

๒. นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมใบงานที่ ๗
เรื่อง คำพังเพย

ใบงานที่ ๗ เรื่อง คำพังเพย

คำชี้แจง จับคู่คำพังเพยกับความหมายและนำตัวอักษรหน้าความหมาย
เติมลงในช่องว่างหน้าคำพังเพยที่กำหนด

๑. _____ มือไม่พายเอาเท้าราน้ำ
๒. _____ กำแพงมีหูประตูมีช่อง
๓. _____ คบคนให้ดูหน้าซื้อผ้าให้ดูเนื้อ
๔. _____ ความรู้ท่วมหัวเอาตัวไม่รอด
๕. _____ น้ำท่วมทุ่งผักบุ้งโหรงเหรง

ใบงานที่ ๗ เรื่อง คำพังเพย

คำชี้แจง จับคู่คำพังเพยกับความหมายและนำตัวอักษรหน้าความหมาย
เติมลงในช่องว่างหน้าคำพังเพยที่กำหนด

๖. _____ พุดไปสองไพเบี้ยนึ่งเสียตำลึงทอง
๗. _____ กิ่งทองใบหยก
๘. _____ สวรรค์อยู่ในอกนรกอยู่ในใจ
๙. _____ สอนจระเข้ให้ว่ายน้ำ
๑๐. _____ กว่าถั่วจะสุกกาก็ไหม้

ใบงานที่ ๗ เรื่อง คำพังเพย

- ก. พูดมากได้สาระน้อย
 - ข. ไม่ช่วยทำแล้วยังขัดขวางการทำงานคนอื่น
 - ค. จะพูดอะไรให้ระมัดระวังถึงเป็นความลับ
อาจมีคนรู้ได้
 - ง. ความสุขที่เกิดจากการทำความดี หรือ
ความทุกข์ที่เกิดจากการทำความชั่ว ย่อม
อยู่ในใจของผู้ทำเอง
 - จ. สอนสิ่งที่เขารู้ดีหรือถนัดอยู่แล้ว
- ฉ. จะพิจารณาคนหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้
พิจารณาอย่างละเอียดรอบคอบ
 - ช. มีความรู้มากแต่ไม่รู้จักใช้ความรู้ให้เกิด
ประโยชน์
 - ซ. พูดไปไม่มีประโยชน์ นิ่งเสียดีกว่า
 - ณ. กว่าจะได้ผลดังต้องการก็เสียอย่างใด
อย่างหนึ่งไป
 - ญ. ชายหญิงที่เหมาะสมจะแต่งงานกัน

เฉลย ใบงานที่ ๗ เรื่อง คำพังเพย

๑. ข มือไม่พายเอาเท้าราน้ำ

(ข. ไม่ช่วยทำแล้วยังขัดขวางการทำงานคนอื่น)

๒. ค กำแพงมีหูประตูมีช่อง

(ค. จะพูดอะไรให้ระมัดระวัง ถึงเป็นความลับอาจมีคนรู้ได้)

เฉลย ใบงานที่ ๗ เรื่อง คำพังเพย

๓. ฉ คบคนให้ดูหน้าซื้อผ้าให้ดูเนื้อ

(ฉ. จะพิจารณาคนหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้พิจารณาอย่างละเอียด)

๔. ช ความรู้ท่วมหัวเอาตัวไม่รอด

(ช. มีความรู้มากแต่ไม่รู้จักใช้ความรู้ให้เกิดประโยชน์)

เฉลย ใบงานที่ ๗ เรื่อง คำพังเพย

๕. ก น้ำท่วมทุ่งผักบุ้งโหรงเหรง

(ก. พุดมากได้สาระน้อย)

๖. ซ พุดไปสองไพเบี้ยนึ่งเสียตำลึงทอง

(ซ. พุดไปไม่มีประโยชน์ นึ่งเสียดีกว่า)

เฉลย ใบงานที่ ๗ เรื่อง คำพังเพย

๗. ญ กิ่งทองใบหยก

(ญ. ชายหญิงที่เหมาะสมจะแต่งงานกัน)

๘. ง สวรรค์อยู่ในอกนรกอยู่ในใจ

(ง. ความสุขที่เกิดจากการทำความดี หรือความทุกข์ที่เกิดจากการทำความชั่ว
ย่อมอยู่ในใจของผู้ทำเอง)

เฉลย ใบงานที่ ๗ เรื่อง คำพังเพย

๙. จ สอน जरะเข้าให้ว่ายนน้ำ

(จ. สอนสิ่งที่เขารู้ดีหรือถนัดอยู่แล้ว)

๑๐. ณ กว่าถั่วจะสุกกาก็ไหม้

(ณ. กว่าจะได้ผลดังต้องการก็เสียอย่างใดอย่างหนึ่งไป)

สรุป บทเรียน

สิ่งที่โรงเรียนปลายทางต้องเตรียม

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

-
๑. บัตรคำ
 ๒. ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง สุภาษิตคำพังเพย
 ๓. ใบงานที่ ๘ เรื่อง สุภาษิตไทย

บทเรียนครั้งต่อไป

สำนวนไทยใจชื่นชม (๓)

รายวิชาภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

